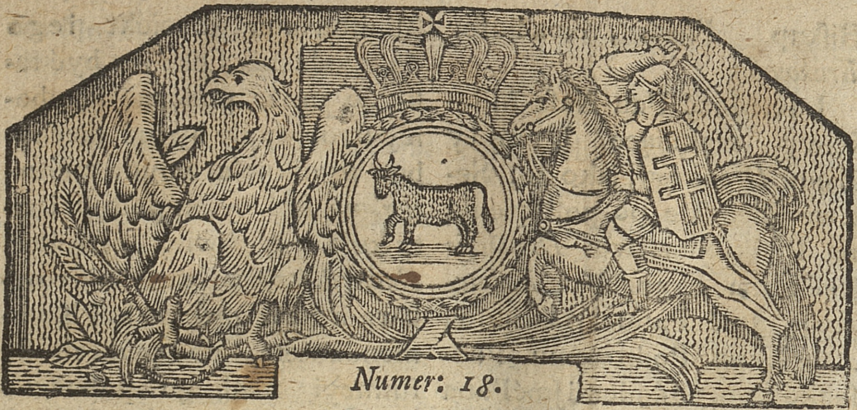

Numer: 18.

GAZETA WARSZAWSKA

WE SRZODĘ DNIA 4. MARCA ROKU 1778.

Z Warſzawy dnia 4. Marca.

Przydłużſzy tegoroczny dnia wczorayſzego zakończony *Karnawał*, iak naywſpanialey y nayweſeley w tuteyſzey Stolicy ieſt przepędzony: atoli nie Pogańſkim owym zwyczaiem, iżbyſię ciału w krotofilach tak głęboko zatapiać dozwoliło, żeby o Cnocie y Duſzy całeſię zapomnieć miało; lecz tak przyſtoynie y przykładnie czas ſwóy podzielić umiała naſza *Warſzawa*, że chociaż Teatra, Bale, y Aſſamble, iak naylicznieyſze były, atoli gdy dzwony Kościoła *Po-Jezuickiego* zwykłe od dwuch prawie Wiekow *Czterdzieſtogodzinne Nabożeńſtwo* w przeſzłą Niedzielę o godzinie 4. rano poczynaiące ſię ogłoſiły, iużci tenże Kościoł mnogim ludem y licznym Państwem napełniać poczolſię, y nietylko podczas trzydniowych Wielkich Mſzy, Nieſzporów, y tak rannych iako y wieczornych Kazań, lecz przez cały prawie czas od rana aż do wieczora był pełen. Uroczyſte to y pożyteczne nader Nabożeńſtwo, dnia wczorayſzego w późny wieczor Biſkupim Obrządkiem przy ſpiewaniu *Te DEum Laudamus* zakończył Xiąże Jmość *Poniatowſki*,

Biſkup *Płocki*, Koadiutor *Krakowſki*.

J. K. Mość Pan Naſz Miłościwy wakuiące Urzędy Ziemi *Drohickiey*, iako to: Sęſtwo Ziemſkie po postąpieniu na Podkomorſtwo *Drohickie* Jmć Pana Franciſzka *Koſſowſkiego* Jmć Panu Marcinowi *Łopuſkiemu* Podſtolemu, Podſędkoſtwo, po śmierci JmćPana Franciſzka *Turſkiego* Jmć Panu Jozefowi *Pieńkowſkiemu*, Podſtolſtwo zaś J. P. Janowi *Czarnockiemu* Łowczemu, Łowiectwo JmćPanu Franciſzkowi *Zaleſkiemu* Miecznikowi, Miecznikowſtwo Jmć Panu Wawrzyńcowi *Markowſkiemu* Woyſkiemu mnieyſzemu, Woyſtwo mnieyſze JmćPanu Jozefowi *Kuſzlowi* Stolnikowiczowi Podlaſkiemu Konferować łaſkawie raczył.

Z Londynu dnia 6. Lutego. Z *Cork* piſano, że Generał *Howe*, dla ubeſpieczenia ſwego w *Filadelfii* zimowego ſtanowiſka, *Briſtol* y *German-Town* do ſzczątku ſpalić kazał. Xiąże de *Gloceſter* znowu tak cięſzko na zdrowiu zapadł, że iuż wczora lekarze o zdrowiu iego zwątpili. Co raz to barziey potwierdza ſię pogłoſka, że Graf de *Chatham* weydzie do Miniſterium. Proiekt tego do ugodzenia Oſad ma być taki, że może podobać ſię oboiey ſtronie; ale by iuż niechybna wyniknęła woyna z *Francyą*, na którey on poſtępki utyſkuie gorliwie. Mylord *Amherſt*, który za Miniſtrowſtwa iego w *Ameryce* był Kommendantem, do podięcia ſię funkcyi miał go pobudzić. Dnia 2. Lutego przyſzły z *Ameryki* liſty od PP. *Howe* 29. Grudnia z *Filadelfii* wyſłane z oznaymieniem, że Generał *Gates N. York* z woyſkiem znacznym wziął w oblężenie; y przeto Admirał *Howe* kilka Statków z *Delawary* wyſłał, dla zabrania woyſk Generała *Clinton*, ieśliby ſię przymuſzonym być widział do uſtąpienia z rzeczonego miaſta. Zima tęga y wczeſna pomyślnie na ſtronę *Amerykanów* zdarzyła ſię. Dziś iuż upewnia wielu, że Generał *Gates* w ſamey rzeczy N. *York* opanował. Okręty naſze naprzeciw pobrzeża *Francuſkiego* krążące, pilnie wſzyſtkiego poſtrzegaią, co ſię w tamtych ſtronach dzieie. Wiemy, że rzeką *Loire* 6. Statków z flintami y harmatami ſpuſzczą ſię y do *Ameryki* dąży, y że do *Nantes* kilka ich z ryżem y tabaką

zawinęło. Zabiegaiąc temu *Francyi* z Oſadami związkowi, Kapitana *Hood* na Okręcie od 74. harmat z pięcią innemi wielkiemi wyſłano; aby krążąc po kanale wſzyſtkie o ſpołeczność z *Ameryką* podeyrzane Statki przetrząſał.

Z Brunświckiego dnia 15. Lutego. Z *Hannowerſkich* Kraiów mamy wiadomość, że tam kilka tyſięcy koni dla iazdy *Pruſkiey* ſkupuią. Z *Brandeburyi* piſano, że od pewnego Domu odpowiedzi, którey dzień na dzień w *Berlinie* wyglądaią, woyna lub pokoy zawiſł. W *Sląſku* za Urlopem oddalonym wſzyſtkim nakazano, żeby na 1. dzień Marca każdy przy ſwoim Reymencie naydował ſię.

Z Bayreuth dnia 29. Stycznia Powiadaią tu, że Dwor *Saſki* z *Berlińſkim* w Sprawie Sukceſſyi *Bawarſkiey* wzaiemne zawarły przymierze. Woyſka *Pruſkie*, iak zawſze, tak y teraz w zupełney ſtoią gotowości do marſzu. Jazdę zaś onego, ſiedmią tyſiącami pomnożyć kazano.

Z Multańſkiey Ziemi dnia 22. Stycznia. Coraz więcey do *Chocimia* y Okolic onego zgromadza ſię *Turków*, z liczną y ciężką Artyleryą; tak dalece że przeſzłey woyny nawet, tyle ich w tych ſtronach niebyło. Całą Fortecę nowemi obwarowano Paliſadami. Do *Jaſſow* przybyły nowy *Xiąże*, barzo ſurowe rządy rozpoczoł.

Od Dunaiu dnia 29. Stycznia. Xiąże *Palatinus Auſtryackiemu* Domowi, leżące między rzekami *Dunaiem*, *Jnem* y *Jzerą* Kraie, y prócz tego 15. w *Gornym Palatynacie* położonych *Czeſkich* Lenności uſtąpił; których poſſeſſyą Ceſarſkie woyſka iuż obieły. Reſzta woyſk na oſadzenie tych Kraiow iuż niepotrzebna, na powrot rozkaz otrzymała. Słychać, że przyſięgę wierności Stanow *Bawarſkich* aż do Wielkieynocy odłożono. U Dworu *Berlińſkiego* zoſtaiący Miniſter Elektorſki J. P. *Schlipp*, do *Monachium* powraca.

Z Florencyi dnia 20. Stycznia. Poſeł *Marokańſki* po Audyencyi wſtępney natychmiaſt W. Xiążęciu Jmci 6. *Barbaryiſkich* barzo przednich koni, z przecudnie robionym ſiodłem, imieniem ſwego Monarchy, toż dopiero 2. podobneż konie od ſiebie ſamego ofiarował.

W. Xiężna Jeymość rożne materye, y skrzynię *Marokańskiego* wosku w podarunku otrzymała.

Wydano tu Edykt tyczącysię Klasztorow, y stanowiący, aby Starszy każdego Domu, w dokładnym wypisie doniosł od siebie Urzędowi: 1. Jak wiele Dom każdy, pod iakimkolwiek bądź tytułem, rocznie do *Rzymu* śle pieniędzy? 2. Wiele każdy Klasztor ma dochodów? 3. Wiele w każdym Domu nayduie się Zakonnikow? Wypis wszelkich Klasztorowi uczynionych donacyi &c.

Z Marsylii dnia 22. Stycznia. *Duńskiego* Okrętu Kapitan tu przybyły doniosł, iż pod *Cap Finisterra* 12. wielkich woiennych Okrętów *Angielskich* napotkał; ale dowiedziećsię nie mógł, dokądby płynęły. Słychać, iż J. P. de la *Mothe Piquet* Eskadrę z *Brest* wziąwszy na postrzeganie onych obrotu nie odwłócznie się puści.

Z Nantes dnia 29. Stycznia. Mówią, że P. *Franklin* otrzymał uwiadomienie, iż Generał *Howe* dla poratowania N: *Jorku* zabrał się śpiesżno na statki; General zaś *Washington* tamże lądem za nim pociągnął, aby się z P. P. *Putnam* y *Gates* już tam stoiącemi złączył.

W naszym porcie 2,000. a w *Vannes* 500. maytków na okręty Królewskie zabrano; co tylko w czasie woyny dziać się tu zwykło. Z tąd w górę nad zwyczay Assekuracye na okręty *Francuskie*, z S. *Domingo* przybyć maiące, poszły; a y tak, prawie nikt na nie pisać się nie chce.

Z Carogrodu dnia 13. Stycz: Dnia 28. przeszłego miesiąca, *Wielki Wezyr* wydał Ordynans w którym z woli *Wielkiego Sułtana* oznaymuie, iż *wszyscy prawdziwi y wierni Muzułmani, obowiązani są gotowaćsię do porwaniasię do broni.* Wszyscy też Xiążęta *Tatarscy* odebrali rozkaz, aby się stawili na granicach *Kubanu*; a to pod karą utraty wszystkich swych Praw y Przywileiow, ieśliby się tam stawić zaniedbali, lub w przybyciu opóźnili. Z tym wszystkim, Minister *Rossyiski*, w tych ieszcze dniach miał Konferencyą z nayprzednieyszemi Osobami, tuteyszy *Dywan* składaiącemi.

Numer. 18.

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY
WE SRZODE DNIA 4. MARCA ROKU 1778.

Od Wyższego Renu d. 4. Lutego. Oprócz wiadomych pretensyi Cesarza Jmci, Cesarzowey Jeymci Królowey, y Xiężney Wdowy Elektorowey *Saskiey* do Dóbr *Bawarskich*, są ieszcze insze trzy Domy, iako to: *Meklenburski-Szweryński*, Dom Xiążąt de *Lamberg*, y *Brunświcki-Wolfenbutelski*, które w dawnych Aktach wynayduią dla siebie prawa do niektórych teraznieyszych sukcessyi. Xiążęta *Meklenburscy* na *Szwerynie*, ukazywali swoie do Landgrafstwa *Leuchtenberskiego* prawa ieszcze w roku 1701; ale że na ten czas przyięte niebyły, można słusznie wnosić, że y teraz nie wielką wagę będą miały. Xiąże de *Lamberg* zasadza swoie do tegoż Landgrafstwa prawo na tym, że po włożeniu w roku. 1706. na Elektora *Bawarskiego Maxymiliana Emmanuela* bannicyi, y po rozebraniu iego dóbr, Cesarz *Jozef* dał był w ten czas Inwestyturę tego Landgrafstwa *Leopoldowi Macieiowi* naypierwszemu z Domu Xiążąt de *Lamberg*; wszakże ponieważ przez Traktat *Rastadzki* w roku 1714. Dom *Bawarski* przywróconym został do dawnych swych dzierżaw, a tym samym wszedł w possessyą pomienionego Landgrafstwa, rzecz także zdaśię być do prawdy podobna, że y Xiążęcia de *Lamberg* pretensye skutku niewezmą. Co śię zaś tycze Xiążąt *Brunświckich Wolfenbutelskich*, czytamy w Historyi rzecz następuiącą: *Azo II.* Margraf *d'Este*, zmarły ieszcze w roku 1055. miał dwuch Synow: iednego z *Judyty* Córki Cesarza *Konrada II.* który potym, pod imieniem *Azo III.* był Margrafem *d'Este*, y od którego pochodzą Xiążęta *Ferrarscy*, *Modeńscy*,

de St: Martin, y Margrafowie *de Borgomanero*; drugiego z *Kunegundy* Córki y Dziedziczki Xiążęcia *Bawarſkiego Guelphe II*, który przez ſwoię Matkę zoſtał Xiążęciem *Bawarſkim*, y umarł w roku 1101. Syn iego *Henryk-Czarny* Xiąże *Bawarſki*, zoſtał ieſzcze Xiążęciem tey części *Saxonii*, która zamyka Xięſtwa *Luneburſkie* y *Lawenburſkie*, y Cyrkuł Elektorſki *Saſki*, przez ſwe małżeńſtwo z *Wulfhildą* Córką y Dziedziczką Xiążęcia *Magnuſa Saſkiego*. Prócz tego, *Henryk-Czarny* miał ieſzcze Wyſpę *Sardynią*, Xięſtwo *Spoletańſkie* y Margrabſtwo *Dunie*. *Henryk Pyſzny* Syn y Dziedzic iego, poiął *Gertrudę* Córkę y Dziedziczkę Ceſarza *Loteryuſza II.* y przez te ſpokrewnienia wziął dziedzictwem drugą część *Saxonii*, która zamyka reſztę tego wielkiego Kraiu. Po śmierci iego w r. 1139. *Henryk* Syn iego nazwany *Lew*, Xiąże *Bawarſki* y *Saſki*, rozciągnął granice Państwa ſwego od Morza *Północnego* aż do *Srzodziemnego*; wſzakże mimo wielkości ſwych Kraiow, poſtradał w roku 1181. przez *Frydryka* I. Ceſarza, wſzyſtkie ſwe obſzerne Państwa; lubo w pięć lat potym, to ieſt w r. 1186. wrócono mu tę część, która zamyka Xięſtwa *Brunświckie y Luneburſkie*, podzieliwſzy inſze Kraie między Xiążąt *Imperii*, a *Bawaryą* oddawſzy Domowi de *Wittelsbach*, z którego pochodził s. p. Elektor *Bawarſki*. Ze tedy *Henryk Lew*, który umarł w r. 1195. między innemi Synami zoſtawił *Gwilelma* nazwanego *Długą-Szpadą*, od którego pochodzi Dom Xiążąt *Brunświckich* y *Luneburſkich*, przeto Xiąże *Brunświcki Wolfenbutelſki*, po zgaśnieniu Linii Elektorſkiey *Bawarſkiey*, chce ożywić ſwoie prawo do tego Xięſtwa.

Z Leydy dnia 13. Lutego. Nayświeżſze nowiny z *Filadelfii* donoſzą, że woyſko *Angielſkie* rozſtawione ieſt na kwaterach zimowych w *Filadelfii* y bliſkich Okolicach, y że na Rzece *Delawarze*, którą iuż z owych ukrytych Tam y Zapor wyczyſzczono, dla łagodney zimy wolnie ſię żegluga odprawuie. Też Liſty dodaią, że Admirał *Howe* poſłał 35. Statkow przewozowych, pod konwoiem iednego wielkiego Okrętu, dla zabrania z Wyſpy *Rhode-Island* woyſka

Generała *Burgoyne*, ktòre ma być posłane do *Gibraltaru*, zkąd Garnizon tameczny *Hannowerski* na tychże samych Statkach do *Ameryki* przysłany będzie. Posiłek ten barzo iest *Anglikom* potrzebny, zwłaszcza że *Amerykanie* barziey teraz nad wszystkie czasy na *W. Brytannią* zawzięci, daleсy są od ugody.

Czytamy tu Kopią Instrukcyi danych od Kongressu swoim Pełnomocnikom przysłanym do *Europy*, których Artykuły znacznieysze te są. I. Starać się u Dworów *Wiedeńskiego*, *Wersalskiego*, *Madryckiego* y *Berlińskiego*, żeby niedopuszczały wysyłania woyska *Rossyiskiego* lub *Niemieckiego* na pomoc *Anglikom*. II. Układać Traktat Handlu z *Francyą* dla otrzymania od niey pomocy przeciwko *W. Brytannii*. III. Obiecywać temuż Królestwu wolny połow Stokwiszu, ieżeliby dopomogło do odzyskania *Nowey-Szkocyi*, *Nowey-Ziemi*, y *Kapu Breton*. IV. Jeżeliby ta propozycya niezdałasię dostateczna, przyrzec Królowi *Francuskiemu*, imieniem Kongressu, ustąpienie wszystkich w *Indyach-Zachodnich* Wysp *Angielskich*, ieżeliby spolnemi siłami były nabyte, ofiaruiąc przytym na tę wyprawę, za dwa Milliony Dolarow żywności, y przystawienie sześciu Fregat należycie uzbroionych. V. Ofiarować podobny Handel *Hiszpanii*, y danie pomocy do zabrania Portu *Pensakoła*. VI. Że Kongres gotow iest wydać woynę *Portugalii*, ieśliby prawda była, że Okręty *Amerykańskie* z tamecznych Portow były haniebnym sposobem odpędzone lub skonfiszkowane. VII. Zawrzeć Przymierze Przyiaźni y Handlu z Królem Jmcią *Pruskim*, byleby tylko to niebyło przeciwko woli Króla Jmci *Francuskiego*.

Z Rzymu dnia 7. Lutego. Przyiaciele y Obrońcy wpędzonego w cięźką kalkulacyą P. Mikołaia *Bischi*, niemogąc iuż daley żadnemi bronić go wybiegami, użyli wiele godnych Osob do Oyca S. prosząc o miłosierdzie, aby mu raczył owe Krocie Tysięcy *Szkudow* łaskawie darować: ale krótką na to odebrali odpowiedź, iż nie iest w mocy Papieskiey darować te tak wielkie pokrzywdzenia, do któ-

rych cały Stan odwołuieśię. W tey okoliczności, Kardynał *Rezzonico* na Urzędzie *Kamerlinga* zostaiący, piękny dał przykład miłości ku nieprzyiaciołom y niepamiętania żadanych sobie uraz; gdy, chociaż za przeszłego Panowania ciężko y nieraz obrażony był od pomienionego P. *Bischi*, widząc go iednak w ostatnim nieszczęściu, poszed do Oyca S. wstawiaiącsię za swym nieprzyiacielem. Zbudowałsię z tego Ociec S. y iego wysoką cnotę pochwalił; co zaś do interesu należy, rzekł: *Przyczyniaiącsię za takim człowiekiem, wypełniłeś iuż iak nayściśley Prawo Chrześciańskiey Miłości; dopuśćże teraz, aby dopełnione też było Prawo Sprawiedliwości.*

Doniesienie z WARSZAWY Dnia 4. Marca.

Gdy Filip Konrad Gramp *Muzykant, Syn starszy zmarłego tu w roku 1730, Michała* Grampa *tuteyszego Muzykanta mieyskiego, poszedszy ztąd w Cudze Kraie przed lat 43. y wziąwszy służbę według relacyi J. Pana* Klaudera *Konsyliarza Woyskowego Króla Jmci* Polskiego *dnia 26. Czerwca 1748. na usilną rekwizycyą iego Krewnych u Gwardyi Koronney W. X.* Litt: *nad którą na ten czas był Generałem J. W.* Massalski *Hetman Polny* Litewski, *iako Oboźna, żadney o sobie niedał ani do tych czas niedaie wiadomości; a teraz bracia y siostry iego według prawa y zwyczaiu tuteyszego dopominaią się o wydanie spadłey na niego oyczystey y macierzystey sukcessyi* złotych Cesarskich *437.* Graycarów *10. wynoszącey, która do tych czas była w schowaniu u zmarłego nie dawno Sebestyana* Keylinga *Oyczyma iego: Przeto wzmiankowanemu Filipowi Konradowi* Grampowi *lub prawdziwym Sukcessorom iego, ieżeli się którzy znayduią, daie się Termin sześciotygodniowy* pro 1mo. 2do. & 3tiò. peremptoriè, *w którym czasie, żeby rzeczony* Gramp *lub też Potomkowie iego, ieżeli iacy są, z dostatecznemi legitimowania się Dokumentami staneli przed Urzędem tuteyszym dla odebrania wyżey rzeczoney Sukcessyi, albo w przypatku niestawienia się po takowym Terminie, byli pewnemi że ta Sukcessya według dopominania się, nayblizszym Krewnym za Kaucyą wydana będzie. Dan w* Lauf *die 15. Januarij 1778.*

(*L.S.*) Urząd Opiekuński *Nüremberski* tamże.